

Bet. o. f.t. beslutn. vedr. forretningsordenen for folketinget

mærkbart fald i antallet af orlovsbevillinger, og udvalget har derfor ikke for tiden fundet anledning til ændring af den gældende frist.

Det er over for udvalget oplyst, at der fra grønlandsk og færøsk side er fremsat ønske om, at der for de folketingsmedlemmer, der samtidig er valgt til medlemmer af Grønlands landsting eller Færøernes lagting, skabes mulighed for, at de pågældende kan få orlov med løn, og at der kan indkaldes stedfortrædere, mens de deltager i landstingets henholdsvis lagtingets møder.

Mens der ved medlemmers orlov på grund af udsendelse i offentligt hverv er tale om udendelse til varetagelse af et hverv i regeringens eller folketingets regie, vil der her være tale om en nydannelse, idet det drejer sig om fravær på grund af et hverv, de ikke varetager som medlemmer af folketinget, men som medlemmer af landstinget respektive lagtinget. Uanset at det således drejer sig om orlov på et nyt grundlag, har udvalget fundet, at dette særlige ønske bør imødekommes. Reglen findes i øvrigt kun at burde finde anvendelse ved deltagelse i landstingets, henholdsvis lagtingets plenarmøder og i udvalgmøder i umiddelbar tilslutning dertil, derimod ikke ved andre udvalgmøder el. lign.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets og Danmarks retsforbunds medlemmer) har i overensstemmelse med det foran bemærkede fundet det rigtigt at udarbejde et ændringsforslag med en hel ny affattelse af bestemmelsen i forretningsordenens § 42 om orlov, hvor det samtidig er forsøgt at give en mere overskuelig oversigt over de forskellige orlovsgrunde m. v. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 47.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) har for sit vedkommende stillet ændringsforslag nr. 46 om en ændret affattelse af forretningsordenens § 42 og henviser til de udførlige bemærkninger til ændringsforslaget.

Et *andet mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) kan tiltræde de nydannelser, der findes i flertallets ændringsforslag nr. 47, men finder ikke den foreslåede affattelse tilstrækkelig, idet den ikke imødekommer mindretallets ønske om, at der

skabes mulighed for, hvad der efter Danmarks retsforbunds opfattelse burde være en fast regel, nemlig at et folketingsmedlem søger orlov fra tinget i samme øjeblik, den pågældende udnævnes til minister.

Mindretallet stiller derfor underændringsforslag nr. 48 til flertallets ovennævnte ændringsforslag.

## 12. Afstemningsordenen ved dagsordensforslag

*Reglerne om dagsordensforslag* har gennem årene været genstand for adskillige ændringer.

Foranlediget af det stærkt stigende antal dagsordensforslag vedtoges det med virkning fra folketingsåret 1976-77 at ophæve ådgangen til at fremsætte dagsordensforslag under 1. behandling af lovforslag og sådanne beslutningsforslag, hvis 1. behandling svarer til reglerne for lovforslags 1. behandling.

En yderligere »sanering« fandt sted i folketingsåret 1977-78: for det første blev der ikke længere adgang til at stille ændringsforslag til dagsordensforslag, en adgang, som i mange tilfælde kun havde været benyttet til at fremkalde en ændret afstemningsorden. For det andet blev der ikke længere adgang til at fremsætte dagsordensforslag under behandlingen af lovforslag og beslutningsforslag, men alene i forbindelse med forespørgsler og åbningsdebat, og for det tredje vendte man tilbage til en tidligere – og med hele dagsordensinstituttet formentlig bedre stemmende – ordning, at et dagsordensforslag altid skal slutte med, at tinget går over til næste sag på dagsordenen, hvilket betyder, at en vedtagelse medfører bortfald af andre foreliggende dagsordensforslag.

Når dagsordensinstituttet har givet anledning til kritik og uanset de i de senere år gennemførte ændringer stadig giver anledning til diskussion, har det antagelig flere årsager, derunder navnlig den *afstemningsordenen*, der anvendes i visse tilfælde.

Det bliver for det første indvendt, at den afstemningsprocedure, der anvendes, når der foreligger en såkaldt afværgedagsorden (dvs. en dagsorden, som regeringen kan tiltræde, og som kan forventes vedtaget), ofte virker uforståelig for offentligheden. Dette synspunkt gør sig navnlig gældende i de tilfælde, hvor der er tale om »indholdslose« afværgedagsordener, og præsidiet har da også i be-